

El Ángel Exterminador

The Exterminating Angel
(1962, Luis Buñuel)

Een dirigent, een arts, een architect, een kolonel en anderen met net iets te hoge dunk van zichzelf, kortom: upper class verzamelt zich in een groot huis voor een gezellig diner. Tot hun eigen grote verbazing blijken ze de volgende ochtend nog steeds aanwezig en ook daarna zijn ze om ombekende reden niet in staat het pand te verlaten. Gepraat, gebabbeld en geroddeld wordt er volop, vooral werk en het liefdesleven van anderen is een populair onderwerp. De omstandigheden worden steeds nijpender, of dat maken deze mannen in pak en dames in jurk zichzelf en elkaar op zijn minst wijs. Schaamteloos overspelig geflirt maakt de sfeer er niet beter op, in het nauw gedreven gedragen mensen zich als beesten.

Voor *El Ángel Exterminador* kunnen veer verklaringen verzonnen worden: iedere toeschouwer zal zijn eigen betekenissen uit de bij tijd en wijle absurde situaties en conversaties halen. Dit staat in schril contrast met de overduidelijke algemene interpretatie: deze film werpt een cynische blik op de bourgeoisie, met al haar idiote, zichzelf in stand houdende etiquette. Het is een welbekend thema binnen Buñuels oeuvre, de schrijnende humor is schier eindeloos. Arrogantie en hypocrisie krijgen wederom een stevige veeg uit de pan, neigend naar sadistisch genoeg om de machteloze rijken in steeds vreemdere uitzichtloze omstandigheden te plaatsen. Uit het schijnbare niets lopen slachtbare lammetjes door het huis, de muren worden gesloopt om waterleidingen te bereiken, dit alles terwijl de voordeur naar 'normalere' leefomstandigheden gewoon open blijft. De volstrekt zinloze vraag welk individu schuld heeft aan al dit ongemak, leidt van gekibbel in de keuken tot natuurlijk al snel de eerste dode, chaos en anarchie, hel en verdoemenis.

Uiterst maffe doch herkenbare dialogen vloeien subtiel in elkaar over, als een stortvloed aan alledaagsheid, de kern van ons leven. Mede dankzij het ook als nogal klungelig hulpeloos geportretteerd worden van de buitenwereld – men *wil* het huis wel binnen en dat is in principe heel eenvoudig, maar het gebeurt maar niet – is het volledig in zwart-wit gefilmde *El Ángel Exterminador* een spiegel voor ons allen. De 'boodschap' voelt echter verre van pretentief, omdat de film steevast bewonderenswaardig luchtig en komisch blijft, hoe donker de conclusies ook zijn. Stempel van de meester.

Menno Peeters, 29 september 2010

speelduur:
95 min.

cast:
Silvia Pinal – Leticia
Enrique Rambal – Edmundo
Claudio Brook – Julio
José Baviera – Leandro
Augusto Benedico – Carlos

script:
Luis Buñuel

cinematografie:
Gabriel Figueroa

muziek:
Raúl Lavista

